

KURIER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 19. Sierpnia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG V. S. d. 7 Sierpnia. Zmarły Generał infanteryi Bekleszow wymazuje się z rang listy. Członek wojennego Collegium GM. Zuccato umieszczony w armii. Półkownik Kulikowski dla ran odniesionych uwalnia się od służby z mundurem i pensją całej gaży.

Piotr W. chcąc wodne komunikacje otworzyć w państwie Rosyjskiem dla wygody handlujących, uznał za najważniejsze do tego celu miejsce leżące między rzekami Kowią i Witergą, które przekopawszy łączyła się Wołga z Petersburgskim portem. Dzieło wielkie dla różnych przyczyn zwlekane, początek wzięło pod panowaniem s. p. Imperatora Pawła I r. 1799, a nowy kanał przewany Maryińskim na uczczenie imienia Imperatorowej Jmci Maryi Teodorowny, która wszystkie dała summy potrzebne. Nie ustawało pod rządami panującego dziś Imperatora Jmci Alexandra, poruczone dozorowi GL. inżynierów Devoiant, który łamiąc trudności wielorakie i zawady z położenia miejsc wynikił, naostatek całe dzieło dokonał. Nowy ten kanał ma szluz 26, przytem wiele pół szluzów, zwodzonych mostów, wodoprowadów &c; żegluga na nim otworzona w obecności pomienionego G. Devoiant: od d. 20 czerwca do d. 18 lipca, zplynęło już rozmaitych statków 115, z których iedne do Petersburga przyszły, inne w górę powróciły.

Dalsze czynności wojenne armii Rosyjskiej w Finlandyi. D. 5 lipca doniosł GL. Raiewski, że korpus GM. Jankowicza d. 29 czerwca o 7 wiorst przed Percho potkał nieprzyjacielskie straże, poraził, i szedł do pomienionego miejsca. Cofając się Szwedzi most zepsuli, który wraz naprawić kazano i niemieszkając po małym odporze weszli Rosyianie do Percho. Tegoż d. z Lappo wysłany do Nedegern półk Kałużski, gdzie nieprzyjaciel most stawiał, a 25 strzelców ciągnął do Lilkiro szukając Szwedów. Kałużski d. 30 potkał straż przednią nieprzyjaciół z 400 ludzi złożoną niedaleko Kaugowa; gdy zbliżyli się nasi przeciwna strona ustąpiła; półk 23 strzelców szedł do Storkiro; główna zaś ich potęga była w Nikarleby. Tegoż d. po północy nieprzyjaciel zastłony 3 szalupami usiłował lądować na wyspę Kimito między Dalsbrug i Dragesford w tem samem miejscu, gdzie znajdowała się straż nasza 15 żołnierzy. Unterofficer kommanderujący lud rozstawił w krzakach i za kamieniami, i właśnie gdy już Szwedzi opuszczali statki swoje strzelać zaczął. Niespodziany ogień i zabicie 4 ludzi wprawiło Szwedów w zamieszanie i przymusiło oddalić się od brzegu. Z naszej strony 1 strzelec raniony; imie dotąd niewiadome walecznego unterofficyera kazano podać do nadgrody. Strzelali Rosyianie dopóki ogniem

swoim statków sięgając mogli Szwedom szkodzić. 5 dywizya flotyli przyszła do Stremmo, gdzie dla wiatru przeciwnego zastanowiła się na kotwicach. 3 dywizya d. 30 czerwca ruszyła z Sweaborgskiego portu. 4 dywizya obeyrzawszy skały Berisund udała się do Hangut, tey kazano niebawiac zmierznać do Stremmo i łączyć się z dywizyą 3.

D. 4. GM. Orłow Denisow zaiowszy Lapferd odebrał wiadomość d. 1 lipca rano, iż nieprzyjaciel napadł na forpoczty jego, tak na drodze krzyżowej z Tuk i Christianstadu idącey, iakoteż nad zatoką przeciw Chirstianstadu; zatem pełniąc dane sobie rozkazy uczynił następujące rozrządzenie do ataku. Woysko podzielił na części, i uderzyć miała na Szwedów na drodze z Tuk do Pellax prowadzącej i zaiąć krzyżową; z ią wspierać miała; 3 iść do zatoki, gdzie nieprzyjaciel zapędził straż naszą, ażeby jego zapędy wstrzymując tył ubezpieczyła 4 zastaniać oboz i drogę Biorneburską przeglądając brzegi; do tey wszystkie inne części ustępować miały w potrzebie; na czele z pierwszych stanął GM. Denisow, na czele z ostatnich G. Knipper. Kauchaiki zaieli kozacy po małej gonitwie z milicyą. Straż przednia Rosyiska potkała Szwedów pod Tuk strzelce rozrzuconokoło drogi, kozacy z konia zsadzeni po długiej utarczce przymusili nieprzyjaciół cofać się na drogę krzyżową, gdzie zmocnieni liczną kolumną z 2 armatami małemi, zaczęli śmiało okrążyć prawe skrzydło nasze, które zasilone przez leib kozaków pieszo idących i strzelców zatrzymało Szwedów i zagnało do Pellax; którzy tu nowy posiłek odebrawszy z Nerpes rozłożyli się za rzeką, mając zasieki i 3 batterye z falkonetów założone na wozach wieśniackich.

G. Denisow postanowił koniecznie ich rozgromić; przeto krzyżową drogę kazał zaiąć strzelcom i kozakom, którym należało postępując do Christianstadu zwać obróty Szwedzkie. Esaulę Stepanowa posłał, ażeby z największą nawet trudnością przebierał się lasami w prawo, i przeszedłszy wpław rzekę zaszedł z tyłu; strzelców posunął na przód przez błoto, ci mieli oskrzydlać, inni front zastapili. Jak tylko strzelce i kozacy z różnych stron razem białą sprawili zamieszanie, inna część kozaków białą dzidą prosto przez most po pierwszym wystrzale na batteryą wpadła i zdobyła. Szwedzi wszędzie porażeni zaieli rozmaite budynki; położenie miejsca było dla nich wygodne i mocne; więc kazano ku wsi obrócić działa nowo zdobyte, które iakotoż zapalenie domów z tyłu, przymusiło nieprzyjaciół uciekać nieporządnie po lasach i polach, Waleczni strzelce i kozacy Rosyiscy gnali się do Pellax, gdzie część Szwedów uszła na łodziach. Zaczęta gonitwa przez

strzelców na drodze Christianstadzkiej, i działowe strzelanie słyszane bez przestanku w tyle przeciwnych części wojsk naszych, kazały G. Denisow zwrócić się do Christianstadu; zostawiwszy nieco strzelców i kozaków w Pellax, innym pod komendą Maiora Essena uderzyć kazał, i pędzić nieprzyjaciół do miasta, nie dając chwili spoczynku; co wykonano tak pomysłnie, iż Szwedzi zostawiając na placu więcej 50 zabitych uciekli w nieporządku, i siadający na statki odpłyneli na morze.

Gdy tym sposobem porażaliśmy Szwedów na drodze do Pellax, część 3 pod G. Knipper przycisnęła ich nad zatoką, gdzie równie musieli siadać na okręta, przez co Lapferd ocalone zostało. Wtey rozprawie zdobyliśmy 7 armat żelaznych, z znamioną milicyi, i mały oboz z chlebem, który poszedł w zdobycz kozakom i strzelcom. Szwedzi tu mieli więcej 700 ludzi pod Maiorem Testei, nie licząc ludu morskiego i tych co Christianstadt zajmowali; milicyi samej liczono 400, strata nieprzyjaciół 200 ludzi, z naszej strony poległych 9, ranionych 16, koni padło 31, zkałeczonych 22. G. Denisow czekać mając nowych posiłków, zastanowił się w dawnym stanowisku pod Lapferd, straż przednią w Pellax; w Christianstadsie część strzelców i kozaków, ci sami nad zatoką, w Tuk strzelce, Nieprzyjaciół z przewyższającą siłą znajdował się w Kosko, w Nerpes miał straż przednią, okręta jego nieustannie pod Christianstadem krążyły.

GL. Raiewski donosił, że d. 28 czerwca GM. Jankowicz pod Percho rozgromił nieprzyjaciela, i 8 armat po sprawą G. Cronstedt. Bitwa bardzo krwawa 8 godzin trwała, dopóki Szwedów nie wyparto z miejsca, nakoniec ścigał ich drogą ku Oferwitel batalion półku Siewskiego z jazdą i strzelcami, szczególnych wiadomości o klęsce nieprzyjacielskiej i liczbie jeńców nie odebrano; z naszej strony poległ officer 1, ranionych 15, żołnierzy zabitych i ranionych do 300. Zmocnienie się Szwedów pod Nikarleby, i mocne przedsięwzięcie ich zaiwoszy miasto Vasa zwrócić się całemi siłami ku nadbrzeżnej stronie, zniewoliły GL. Raiewskiego, ażeby do siebie zciągnął od G. Jankowicza półk Biełozierski z dragonią, którym przed ostateczną rozprawą w Lappo kazał zaiść Percho i Lindulax, ażeby Rossyjskie siły w blizkiem położeniu były ku wzajemnej pomocy. GL. Barclay de Tolli z raportami donosząc o słabości zdrowia swojego prosił o wyznaczenie zastępcy; z Generałów będących przy armii Finlandzkiej zostawał bezczynny GL. Tuczkw, który d. 30 czerwca przybył do Kuopio i obiół kommandę; d. 1 lipca donosił, że płyty i promy do przeprawy jeziora Kalawesi gotują się z pośpiechem; tymczasem nieprzyjaciół według zalecenia G. Buxhewden będzie trwożony na skrzydle prawem od Maninga, żeby według możliwości rozerwać siłę jego na drodze Uleaborgskiej. GL. Raiewskiemu kazano starać się iak naybardziej o czynienie wspólne; gdy zaś korpus jego musi zwracać się na 2 drogi, w tę stronę posłany jest GL. Kamiński. Reszta później.

WIEDEN d. 10 sierpnia. O krokach nie-

przyjacielskich między Turkami a Serwianami to tylko wiemy, że podziśdzień rzecz kończyła się na małych utarczkach; pierwsi do niektórych okolic wtargnawszy, i lud zdolny broń nosić zabrawszy cofnęli się w swoją stronę. Armia W. Wezyra pod Nissą i Widdinem inna z Bosnii są w nieustannem poruszeniu. Mustafa Bairaktar ciągle teraz bawi przy wodzu najwyższym; przyprowadził z sobą 25 t. żołnierza. Cała armia Ottomanńska między d. 13 i 18 lipca uczyniła obrót wsteczny, do czego następujące pobudki były. W zamkach Dardanelskich i nad Bosforem stojący żołnierz który w roku przeszłym rewolucyą zrobił, zawsze niekarny i swawolny, łagodnemi środkami anież surowością nie dawał się nakłonić do posłuszeństwa i porządku; stojący na czele ludu tego Kawaghi Oglu ieden z celniejszych żpiskowych przeciw Selimowi 3. utrzymywał Janazarów statecznie w duchu buntowniczym. Mustafa 4 umyślił nakłonić siły użyć przeciw niespokojnym, którzy gdyby rychley poskromionemi nie zostali, pożar straszliwy domowej wojny zapalić mogli. Więc z rozkazu jego d. 13 lipca niespodzianie wybor jazdy Spahów stawapred zamkiem Fanaraki na Europejskim brzegu, gdzie Oglu przemieszkiwał, i wymagał pogrozką, że ich do środka wpuszczono, iako przychodzących w imieniu Sultana. Wodz tej jazdy rozkazuje natychmiast głowę zdiąć Kawaghi Oglu, i przez Tatarów ią odsyła do głównej kwatery W. Wezyra w Adrianopolu. Rozgniewani Janczarowie niekarni, z których składała się załoga zamku Fanaraki, że wodza takiego ztracili, broń zabrawszy otaczają tenże zamek i bronili się uporczywie Spahowie, dobrze wiedząc że będą rychło posiłkowani przez Wezyra W. i Mustafę Bairaktar, którzy od Dywanu wyraźny rozkaz mieli, zawiesić wszystkie przedsięwzięcia, dopóki nie przywrócą zupełnej spokojności w Bułgaryi i Rumelii przez wytepienie rokoszanów i zbójców tak długo kraj niszczących.

Zapisywanie ludu w milicyą rezerwami nazywaną już jest dokończone w Austrii niższej; stolica Wiedeń, inne miasta znaczniejsze prowincjom dawały w tej mierze śliczny przykład gorliwego patriotyzmu. Według rachunków dokładnych w samych tylko dzierzawach Niemieckich Austriackiego domu zapisało się dobrowolnie do posługi i obrony krajowej ludzi więcej 200 t. Narod Węgierski, składający z Transylwanii, Sclawonii, Croacyą, innemi krajami przyległemi półowę prawie Monarchii, może wystawić drugie tyle; woyska regularne Franciszka 1 dziś liczą głów 450 t. więc dom Austriacki, na utrzymanie powagi i bezpieczeństwa swojego mieć wkrótce będzie blisko milion zbrojnych. Pierwsze bataliony rezerwy dawniej zwołane odbywszy przepisane ćwiczenia rozeszły się do domów, drugie ćwiczyć się zaczynają. Z Semlina jest doniesienie, że Naczelnik Serwianów Czerny zgromadziwszy całą potęgę narodu swego, poszedł pod Nissę, w blizkości tego miasta potkał Wezyra W. zwiódł bitwę, odniósł zupełne zwycięztwo nad Ottomanami, i do Bułgaryi zapędził; wkrótce miał opasać Nissę i porządnie zdobywać.

LONDYN d. 22 lipca. O negocjacyach Angielskich z Rptą Amerykańską zawsze trwa iednakie milczenie. Po zawieszeniu obrad Kongresu izby kupieckie rozmaitych miast narodu zapytały się Prezydenta stanów Jeffersona, iesliby nie wolno było przynajmniej kupcom wszelkiego handlu pozbawionym, wysyłać okręta swoje do wysp Antylskich, i opatruiąc one dawnym zwyczajem w zboże, drzewo, mięsiwo, przyjmować na zamianę cukier, kawę, indych, inne ich produkta, zwłaszcza że rząd Angielski dozwala rzeczy tym sposobem nawet u nieprzyjaciół nabyte po całym świecie rożwozić. Lecz Jefferson odpowiedział, że porty RPtey ściśle są zamknięte bez wyłączenia żadnego, nikomu do nich zawiać aniteż z nich na morze wychodzić nie wolno, dopóki nie będą ułatwione trudności wynikłe z rozkazów i urzędzeń Francyi i Brytannii W. które porty swoje nawzajem ogłosily zamkniętymi. Ten wyrok ostatnią podobno czynnością będzie dawnego Ameryki Prezydenta, który w czasie przez prawo zamierzonym kończąc 8 letnie rządy złożył dostojność najwyższą. Były Sekretarz Stanu Madisson stanął na czele narodu, Clinton Wice Prezydentą przyiół. Jefferson i wszyscy jego przyjaciele postanowili całą siłą wspierać partyą demokratyczną Madissona do której sami zawsze należeli, przeciw znanemu Monroe i G. Pinckney, którzy będąc naczelnikami Federalistów czynili wszelkie usiłowania, żeby wygórwać mogli nad przeciwną stroną; lecz ta we wszystkich prawie miastach i prowincjach podczas elekcyi znalazła większość głosów.

Kardynał Galeppi był Nuncyusz Apostolskiej stolicy u dworu Lisbońskiego prezentowany Królowi odebrał od niego w podarunku tabakierę kosztowną. Zadnych ieszcze wiadomości rząd nasz odebrał z Brezylji, Hiszpańskiej Ameryki, aniteż od innych woysk i flott swoich. Następca tronu X. Gallii zachorował. Pisma tuteysze iako rzecz uwagi godną ogłosily, że w terazniejszym roku Meux z browaru swego wydał porteru beczek 190 t. Barclay 184 t. Hänbury 118 t. Whitbread 112 t. etc. Do Portsmouth przyprawdzono niedawno Amerykański okręt, na którym znaydował się Margrabia Yruio poseł Hiszpański u Amerykańskich stanów, do dworu Madrickiego odwołany.

Albo Ministrowie nasi rzecz przewidzieli, albo zdarzył szczęśliwy przypadek, że obrady Parlamentowe iuz są zamknięte; inaczej styszeliby w obu izbach z ust Oppozycyi najostrzeysze wymówki, że trzymając się dawnego układu politycznego z uporem prawdziwie niepojętym, iednego po drugim zprzymierzeńca Brytannii W. umieją wikłać do wojny, uwikłanego odstępuia, nie dając żadnych posilków, któreby niebezpieczeństwo odwrócić zdolne były. Dawno wiedzieli Anglicy, że liczne ich woyska i potężne flotty na północ wysłane były nieczynnymi, że czas naysiękniejszy upłynął daremnie; lecz nigdy domyslać się nie mogli, chyba przypominając poprzednie Ministrów postęпки, ażeby te woyska nie zgola nie przedsięwziwszy, nie czyniąc dla słabych i zewsząd zagrożonych Szwedów, tak prędko, nagle i niespodzianie powra-

cać miały do portów oyczystych. Stało się; G Moore z całym ludem swoim d. 20 zawinął do Dover, zkąd natychmiast przeprowadził 150 okrętów przewozowych do Portsmouth, i wyjechał do Londynu, gdzie kilka długich rozmów z X. d' Yorck odprawił. O flocie wojenney nic nie słychać, podobno cała czyliż część iey znacznieysza z Admiralami Saumarez, Hood, Keats na morzach północnych została. Zgadnąć łatwo, iaki tryumf dla Oppozycyi, coby ta mówiła w Parlamencie; dziś Angielski naród zdumiały pogląda na przypadki tak dziwne, skrytey nie dociekając przyczyny. Może cokolwiek o tem powiedzą Ministrowie, i swój postępек usprawiedliwić zechcą; ale zwołania izb długo czekać trzeba.

Widząc iak zpełzła próżno wyprawa Gothemburska, na której Brytannia W. i zprzymierzeni Szwedzi tak bardzo polegali, Anglicy nie wiele dobrego tuszą o drugich wyprawach, albo iuz wysłanych, albo wychodzących teraz w rozmaite strony. Do tej liczby należy G. Wellesley, który d. 12 lipca Cork opuścił z 20 półkiem dragonii, 5. p. 36, 38, 40, 45, 60, 71, 91 piechoty, i liczną artylleryą; pod nim kommanderuią G. Hil, Fergusson, Fane, Crawford. O celu tej wyprawy nie powiemy, zostawiając rzecz do czasu, kiedy iey skutek rząd ogłosi; nie trafne być mogą domysły, że woysko płynie do brzegów Hiszpańskich; albo do Ameryki; przeważa iednak opinia w narodzie, iż w nowym świecie dokazywać chcemy, gdyż zdybycz tam wziętą na własny pożytek obrócić możemy, którey nam wydrzeć nie zdoła nieprzyjaciel przez morza zamknięte. Flotę przewozową G. Wellesley prowadzi okręta wojenne Donnegal, Resistance, Crocodil, G. Stuart który dotąd był na czele woysk Angielskich w Sycylii, nagle przyjechał do Londynu; słychać że tu między naszymi żołnierzami zagaściła się choroba oczu, równie iak w Przygórku dobrej nadziei. Lord Collingwood przebiega całą przestrzeń morza sroziemnego, pokazuiąc się z kolei w Dardanellach, przed portami Tureckimi, Włoskimi, Francuzkimi, Afryki; i Hiszpanii; z tąd zadnych wiadomości niema, do wod, że nic ieszcze nie stało się dla nas pomyslnego. Papiery nasze zpadać zaczęły.

PARYŻ d. 2 sierpnia. U Francuzów i za granicą biegały wielorakie i trwożliwe odgłosy względem stanu dzisieyszego Portugallii i Hiszpanii; dowodzono że Anglicy w obu tych Królestwach znakomite korzyści odniesli, zabrali wszystkie floty, zdobyli wazniejsze porty, że kilkakroć tysięcy Hiszpanów zbuntowanych pod bronią stanęło, których naczelnicy ziażd walny odprawuią, narażając się z nieprzyjacielem powszechnym Europy. Rząd nasz nic o tem nie mówi; lecz zdaie się że te powieści są dalekie od prawdy. Nie zaniedbali zaiste Anglicy ogień domowych niezgod zapalać, i do buntu spokojnych Portugalczyków i Hiszpanów namawiać; lecz dotąd żadnem pismem urzędowem dowiesć nie można, żeby woyska i floty Brytańskie iakąkolwiek z wazniejszych korzyść odniosły, port opanowały, zaięły flotę; cokolwiek by się zdarzyło, rząd nasz i Hiszpański nie omie-

skałby zapewne donieść o szczęśliwych równie iak mniej pomyslnych zdarzeniach. Na rzece Tagus i w porcie Lisbońskim czynił niejakie usiłowania Admirał Cotton, lecz próżno.

Napoleon Imperator d. 24 lipca wiechał do Toulouse, i podobno jeszcze bardziey zbliży się do Włoskich granic, ponieważ w Tours spodziewany jest ledwie d. 12 sierpnia. Za Monarchą iedzie W. X. Berg i Cliwii, o którym rozchodzi się pogłoska, że ma zostać Neapolitańskim Królem; to mniemanie gruntuie się na postępku Konsyliarza stanu Francyi Beugnot, który niedawno na imię Napoleona obiół dzierżawę Cliwii, Berg, Munster, i drugich krajów, co dotąd państwo W. X. składały. Monarcha wyjeżdżając z Bayonne darował Biskupowi miejscowemu kosztowną tabakierę z portretem swoim, Mairowi i Szefowi gwardyi honorowej z cyfrą brylantową.

Z wielu prowincyi Francuzkich odbieramy smutne doniesienia o ulewach, wichrach, burzach straszliwych, które wielu rolnikom odieły nadzieię niszcząc zasiewy, winnice, wywracając domy i gospodarskie budowle; pioruny nadzwyczajnie w tym roku częste wielką liczbę ludzi i bydła pozabijały, od iednego zginęły 93 owce Hiszpańskie. Rząd wczesnie kazał sobie donosić o wszystkim, ażeby uboższym i więcey szkodliwym ulżyć mógł w podatkach, i potrzebny dać ratunek.

Amerykańskie statki nie przestają zawiać do Francuzkich portów, niosąc kawę, cukier, bawełnę wziętą z wysp Martiniki i Guadalupe, te naby bardziey którym powiodło się w drodze nie być przez Anglików zpotkanemi, drugie zaś co były w tym przypadku bez odpuszczenia idą na konfiskatę. Nowe rozkazy Kongressu przez Prezydenta ściśle wykonane lękać się nam kaza, żebyśmy wkrótce nie byli zupełnie pozbawionemi Antylskich produktów, gdy Amerykanie stosując się do woli rządu swojego żeglować przestaną. Sam tylko przedki pokoy z Anglią na morzu może zapobiedz upadkowi handlu, ale do tego nie ma podobieństwa. Na dopełnienie korpusów armii naszej które zostały na północy, 12 t. młodzieńców posyłamy. Nowy poseł Perski Asker Kan uchodzi tu za człowieka nie pospolicie oświeconego, i wielkiego miłośnika nauk i kunsztów; od dnia przyjazdu do Paryża nie przestaje oglądać pilnie, cokolwiek, mamy godnego uwagi. Neapolitański naród wysłał deputacyą z pierwszych obywateli złożoną do Imperatora Napoleona dziękując iemu za doznana opiekę, i winszując wyniesienia Króla Józefa na tron Hiszpański. Portugalskie woyska dotąd bawią w departamentach południowych, formuiąc się na wzor Francuzów. W Niemczech i kraju naszym zrobiono gotowość do przyięcia woysk zprzymierzonych, które wchodząc w służbę Napoleona tamtędy ciągnąć wkrótce mają.

MADRID d. 22 lipca. Zawczora wieczorem Król Józef przybył do naszej stolicy, wśród odgłosu dzwonów, bicia z armat, gminnych okrzyków. Woyska Francuzkie których tu jest nawięcey, i kraiove stały w paradzie. Grandowie, Generałowie, Ministrowie, wyżsi urzędnicy, oby-

watele znaczniejsi Monarchę zpotykali; wszyscy tegoż dnia i przez z następujące mieli audyencyą X. Prymas Reńskiego związku przez posła swego Beust pierwszy z panujących nowemu panu wyniesienia na tron Hiszpański powinszował. Co się dzieie w prowincyach Monarchii nie wiadomo, ta nawet utajona przed nami okoliczność, które z nich bunt podniosły: i poskromione zostały, które nie naruszoną wiarę statecznie dochowały, które nakoniec w rokoszu trwają; równa niewiadomość o związku ich z Anglikami, stanie portów, flott naszych, osad zamorskich.

MUNCHEN d. 4 sierpnia. Król Maxymilian zatrudnia się pilnie pomnożeniem woyska swojego; na ten koniec Bawarya dostawić musi natychmiast 8 t. rekrutów. To samo dzieie się w Westfalii; ale ponieważ tam półki na nowo formować trzeba, Król Hieronim dać kazał 12 t. młodzieńców z konskrypcyi. Równym sposobem postępują wszyscy Panowie do związku Reńskiego należący. Słychać że korpus woysk Francuzkich Marszałka Ney dotąd stojący w Szląsku Pruskim ztamtąd ma przechodzić do Saxonii.

MEDIOLAN d. 22 lipca. Senator Lucian Buonaparte Rzym opuściwszy przeniósł się na mieszkanie do Florencyi; lecz nie długo tam zabawił, i przez Bononią pojechał do Modeny, z kąd iak słychać uda się do Francyi. G. Gubernator Toskanii Menou kazał wybrać z tego kraju 1200 młodzieńców na dopełnienie woyska, które całe do Hiszpanii posłano. Wice Król Eugeniusz ogląda teraz porty Anconę i Sinigaglia. Potwierdza się wiadomość o wytknięciu z obozów pod Udine i Palmanuova, z których każdy mieć wkrótce powinien 40 do 50 t. żołnierza Francuzkiego i Włoskiego; tamże magazyny wielkie zakładać kazano. Pod Montechiaro zgromadziła się garnizony z Brescia, Cremony, Verony, twierdz innych na zwyczajne ćwiczenia.

HAMBURG d. 9 sierpnia. W. X. Berg i Cliwii przyiósł Neapolitańską koronę; państwa zaś swoje w związku Reńskim oddał pod rozrządzenie Imperatora Napoleona. Pomieniony X. miał w miescie naszym swój pocztamt, na tym zawczora herby Francuzkie zawieszono. Z Coppenhaginie ma nic nowego; chociaż po oddaleniu się woysk Angielskich z Gothemburga do oyczyzny minęło niebezpieczeństwo. Duńczycy iednak statecznie gotują się do obrony, widząc czasem ukazujące się flotty nieprzyacielskie u brzegu swojego. Między Frankfortem i Moguncyą 3 są obozy Francuzkie, do których zebrała się rezerwa na skrzydła prawe, lewe, i centrum podzielona, pod kommandą Marszałka Kellermana, który woysko ćwiczy. Król Pruski nie kazał w roku terażniejszym półków swoich zprawdzać do obozu na zwyczajne ćwiczenia, urlopowani w domach zostali, czynnych żołnierzy liczbę w kompaniach zmniejszono; żeby zaś nie zapomnieli rzemiosła swego, do powiatów rozesłani są Officyerowie, którzy w pewne dni kaza odbywać musztry i doskonalić się w strzelaniu do celu, co Fryderyk 3 chce zaprowadzić do wszystkich korpusów.